

7 Απριλίου, 1989

(ΜΑΛΑΧΤΟΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ,
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ Δ)

ΣΩΤΗΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘΗΝΗΣ,

Αιτιτής,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Καθ' ων η Αίτηση

(Αίτηση στη Ποινική Έφεση Αρ. 4867).

-
- Δικαστικές αποφάσεις — Επιφυλαχθείσα δικαστική απόφαση —
Χρόνος εκδόσεώς της — Διαδικαστικός Κανονισμός 1986,
Καν 5(α) — Υποβολή αιτήσεως στο Ανώτατο Δικαστήριο για
5 διάταγμα επανεκδικάσεως υποθέσεως λόγω μη εκδόσεως
πρωτοδίκου αποφάσεως μέσα σε έξι μήνες από τότε, που
είχεν επιφυλαχθή — Κατά πόσο η έκδοση της αποφάσεως
είναι δυνατή παρά την υποβολή της αιτήσεως — Καταφατική
απάντηση — Η έκδοση καθιστά την αίτηση άνευ αντικειμέ-
10 νου — Έτσι δεν υπάρχει λόγος εξετάσεως της συνταγματικό-
τητας του εν λόγω κανονισμού.
- Συνταγματικόν Δίκαιον — Δικαστική εξουσία — Σύνταγμα, Άρ-
θρο 163 — Διαδικαστικός Κανονισμός — Αποτελεί νομοθέ-
τημα και γι' αυτό υπόκειται στον συνήθη έλεγχο της συνταγ-
ματικότητας των νόμων.
- 15 Συνταγματικόν Δίκαιον — Συνταγματικότητα των νόμων — Έ-
λεγχος — Διεξάγεται μόνο αν τούτο είναι αναπόφευκτο για
την έκβαση της υπόθεσης.
- 20 Οι νομικές αρχές, που ανέλυσε το Δικαστήριο στην υπόθε-
ση αυτή, εμφανίζονται ικανοποιητικά στις πύο πάνω περιλη-
πτικές σημειώσεις. Η αίτηση απορρίφθηκε γιατί, μετά την έκ-
δοση της επιφυλαχθείσας απόφασης, πράγμα που έγινε δυο
μόλις ημέρες μετά την υποβολή της, κατέστη άνευ αντικειμέ-
νου.

Η αίτηση απορρίπτεται.

Αναφερόμενες αποφάσεις:

The Board for the Registration of Architects and Civil Engineers v. Kyriakides (1966) 3 C.L.R. 640;

Josephin v. The Republic (1986) 3 C.L.R. 111;

Panayiotides v. The Republic (1986) 3 C.L.R. 495;

Attorney-General v. Ibrahim, 1964 C.L.R. 195;

Aloupas v. National Bank of Greece (1983) 1 C.L.R. 55.

5

Αίτηση.

Αίτηση από τον εφεσεύοντα για την έκδοση διατάγματος βάσει του Καν. 5(α) των Διαδικαστικών Κανονισμών του 1986 για την επανεκδίκαση της υπόθεσης από άλλο αρμόδιο Δικαστήριο λόγω της εκπνοής της προθεσμίας των έξι μηνών που καθορίζει ο πιο πάνω κανονισμός ως το ανώτατο χρονικό όριο για την έκδοση επιφυλαχθείσας απόφασης.

10

15

Χρ. Πουργουρίδης, για τον αιτητή.

Λ. Λουκαΐδης, Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

ΜΑΛΑΧΤΟΣ Δ.: Η απόφαση η οποία πρόκειται να εκδοθεί από τον Δικαστή κ. Πική είναι η ομόφωνη απόφαση όλων των μελών του Δικαστηρίου.

20

ΠΙΚΗΣ Δ.: Δυό μέρες μετά από την εκπνοή της προθεσμίας των έξι μηνών που καθορίζει ο Διαδικαστικός Κανονισμός του 1986 (Παράρτημα ΙΙ - Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως Αρ. 2193 - Αρ. 11 ως το ανώτατο χρονικό όριο για την έκδοση επιφυλαχθείσας απόφασεως, ο εφεσεύων υπέβαλε αίτηση για την έκδοση διατάγματος βάσει του Καν. 5(α) για την επανεκδίκαση της υπόθεσης από άλλο αρμόδιο δικαστήριο. Η επιφυλαχθείσα απόφαση αφορούσε ενδιάμεσο θέμα - αίτηση για τη λήψη πρόσθετης μαρτυρίας (fresh evidence) - που είχε εγερθεί στη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, συγκεκριμένα στις 19.1.89, εκδόθηκε η απόφαση που επιφυλάχθηκε.

25

30

Η αίτηση τέθηκε ενώπιο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όπως προβλέπει ο Διαδικαστικός Κανονισμός του 1986. Εισήγηση του αιτητή είναι ότι η αίτηση δεν έχει χάσει το αντικείμενό της με την έκδοση της απόφασης και ότι το

35

θέμα δεν εκφεύγει της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Εξομειώνεται, όπως είναι πρόδηλο, η υποβολή αίτησης, βάσει του Κ3(β) των σχετικών Κανονισμών, με την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος (Prohibition) που απαγορεύει τη λήψη οποιουδήποτε νέου διαδικαστικού μέτρου μέχρι την αποπεράτωση της διαδικασίας ενώπιον της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Απόκλιση από τη θέση αυτή θα αποδυνάμωνε, κατά τον κ. Πουργουρίδη, την αποτελεσματικότητα του διαδικαστικού κανονισμού και την επίτευξη των στόχων που επιδιώκονται με αυτόν.

Επειδή είναι η πρώτη φορά που αίτηση αυτής της μορφής συζητείται ενώπιον του Δικαστηρίου και επιδιώκεται η έκδοση διατάγματος παρά το γεγονός ότι η απόφαση έχει εκδοθεί, ζητήθηκε τόσο από το δικηγόρο του εφεσεϊόντα αιτητή, όσο και από τον Γενικό Εισαγγελέα, να εξετάσουν και το συνταγματικό πλαίσιο του διαδικαστικού κανονισμού· ιδιαίτερα, ζητήθηκαν οι απόψεις των δυο πλευρών κατά πόσο ο διαδικαστικός αυτός κανονισμός προσκρούει ή αντιβαίνει με οποιαδήποτε διάταξη του Συντάγματος.

Ο κ. Πουργουρίδης εισηγήθηκε, με μια επιφύλαξη, ότι ο διαδικαστικός κανονισμός βρίσκεται σε απόλυτη αρμονία και συνάδει με τις πρόνοιες του Συντάγματος. Η ρύθμιση του χρόνου έκδοσης των αποφάσεων των δικαστηρίων που επιφυλάσσονται, εισηγήθηκε, επιβάλλεται από τις διατάξεις του άρθρου 30.2 του Συντάγματος που θεμελιώνουν ως βασικό δικαίωμα του ανθρώπου την αποπεράτωση της αστικής και της ποινικής διαδικασίας μέσα σε εύλογο χρόνο. Η μόνη επιφύλαξη την οποία διέτύπωσε ο κ. Πουργουρίδης αφορά τον Κανονισμό 5(β) η εφαρμογή του οποίου περιορίζεται σε αποφάσεις κατώτερων δικαστηρίων.

Και ο κ. Λουκαΐδης, Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας, εισηγήθηκε ότι ο υπό κρίση διαδικαστικός κανονισμός δεν είναι αντίθετος με καμιά διάταξη του Συντάγματος, αλλά τουναντίο συνάδει με αυτές.

Εξετάσαμε με μεγάλη προσοχή τα θέματα που έχουν εγερθεί. Η εξέταση της συνταγματικότητας των διαδικαστικών κανονισμών βεβαίως είναι επιτρεπτή μόνο αν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι η αίτηση δεν έχει χάσει το αντικείμενό της με την έκδοση της απόφασης. Είναι καθιερωμένη αρχή του Συνταγματικού Δικαίου ότι θέματα συνταγματικότητας των νόμων εξετάζονται παρεμπιπτόντως

μόνο όταν απόφαση επί του θέματος είναι αναπόφευκτη για την επίλυση της υπόθεσης*.

Ο Διαδικαστικός Κανονισμός του 1986 θεσπίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο στα πλαίσια των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων που του παρέχει το Σύνταγμα. Η Δικαστική Εξουσία ασκείται, όπως προβλέπεται ρητά από το άρθρο 152.1 του Συντάγματος, από το Ανώτατο Δικαστήριο. Το άρθρο 163 παρέχει αρμοδιότητα στο Ανώτατο Δικαστήριο να ρυθμίζει με διαδικαστικό κανονισμό τη διαδικασία ενώπιό του και κάθε άλλου δικαστηρίου. Η ρυθμιστική αρμοδιότητα που ασκείται βάσει του άρθρου 163 έχει νομοθετικό χαρακτήρα. Η άσκηση της παρέχεται όμως στη Δικαστική Εξουσία για την εξασφάλιση της αυτονομίας της στη σφαίρα της δικαιοδοσίας της.

Το Ανώτατο Δικαστήριο καθιδρύθηκε με τον *Περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμο, 1964 (Ν 33/64)*, για να συνεχίσει, όπως ρητά προβλέπει το άρθρο 3(1) του Νόμου «..... την άσκηση της μέχρι τούδε υπό του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Δικαστηρίου ασκουμένης δικαιοδοσίας».

Η παράλυση της λειτουργίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου δημιούργησε επιτακτική ανάγκη για την πλήρωση του κενού και την εξασφάλιση της Δικαστικής Εξουσίας, όπως θεμελιώνεται στο Σύνταγμα. Με την εγκαθίδρυση του Ανωτάτου Δικαστηρίου εξασφαλίστηκε η λειτουργία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και, γενικότερα, η λειτουργία της Δικαστικής Εξουσίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Συντάγματος. Η ενοποίηση των δυο Δικαστηρίων επεβάλλετο για την αποφυγή των λόγων που οδήγησαν στην παράλυση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου.** Το Ανώτατο Δικαστήριο έχει τις αρμοδιότητες και δικαιοδοσίες που παρέχει το Σύνταγμα στο Ανώτατο Δικαστήριο και στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, και η λειτουργία του διέπεται από το Σύνταγμα. Ο Διαδικαστικός Κανονισμός

* (Βλέπε, μεταξύ άλλων, *THE BOARD FOR THE REGISTRATION OF ARCHITECTS AND CIVIL ENGINEERS v KYRIAKIDES* (1966) 3 C.L.R., 640. *JOSEPHIN v. REPUBLIC* (1986) 3 C.L.R., 111. *PANAYIOTIDES v REPUBLIC* (1986) 3 C.L.R., 495).

**2 (Βλέπε, *ATTORNEY-GENERAL v IBRAHIM*, 1964 C.L.R., 195. *ALOUPAS v. NATIONAL BANK* (1983) 1 C.L.R 55)

του 1986 εκδόθηκε βάσει της ρυθμιστικής εξουσίας που παρέχεται στο Ανώτατο Δικαστήριο από το άρθρο 163. Ο Διαδικαστικός Κανονισμός αποτελεί νομοθέτημα και όπως κάθε άλλος νόμος υπόκειται στο συνταγματικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην άσκηση της δικαστικής του εξουσίας. Επομένως η συνταγματικότητά του θα εξεταστεί και θα κριθεί μόνο αν τούτο είναι αναγκαίο, για την εκδίκαση της αίτησης που είναι ενώπιό μας.

Ο Διαδικαστικός Κανονισμός, όπως προκύπτει από το κείμενό του, αποβλέπει στη θεραπεία καθυστερήσεων στην άσκηση της Δικαστικής Εξουσίας. Η καταχώρηση της αίτησης δε δημιουργεί κανένα κώλυμα για την έκδοση της επιφυλαχθείσης αποφάσεως ούτε άμεσα ούτε έμμεσα δε συνάγεται αυτό το συμπέρασμα από το κείμενο των διατάξεων του Διαδικαστικού Κανονισμού. Η έκδοση της απόφασης πληρώνει την ατέλεια στο δικαστικό έργο και αποστερεί την αίτηση από το αντικείμενό της, δηλαδή τη θεραπεία για την καθυστέρηση. Η αίτηση, επομένως, απώλεσε το αντικείμενο της και δε συντρέχει λόγος για την εξέταση της συνταγματικότητας του Διαδικαστικού Κανονισμού.

Η αίτηση απορρίπτεται.